



Rzeka Kamienna

i zbiorniki wodne jej dorzeczy

Rzeka Kamienna i zbiorniki wodne jej dorzeczy

Rzeka Kamienna to jeden z najciekawszych lewostronnych dopływów Wisły, przepływający przez malownicze tereny Wyżyny Kieleckiej i Przedgórze Łędeckiego.

Akwen ma nie tylko malownicze położenie, ale stanowi także "bramę" do Sieradowickiego Parku Krajobrazowego. Zbiornik obfituje w wiele gatunków ryb, a jego otoczenie zapewnia idealne miejsce na wypoczynek. Pełni funkcję rekreacyjną, zarządzany jest przez MOSiR w Starachowicach. Posiada kąpielisko strzeżone. Woda cechuje się wysoką klasą czystości (podlega badaniu), wypożyczalnię rekreacyjnego sprzętu wodnego czynną w sezonie letnim. Na północnej części zalewu usypana jest plaża kilkudziesięciu metrów długości. Znajdujące się przy niej moło wyznacza jednocześnie granicę brodzika dla dzieci.

Spis treści:

1. Rzeka Kamienna – opis
2. Zalew Bliżyn
3. Zalew Bernatka
4. Zalew Suchedniów
5. Zalew Rejów
6. Odcinek rzeki: Michałów k. Skarżyska-Marcinków-Wąchock
7. Zalew Mostki
8. Zalew Wąchock
9. Odcinek rzeki między Wąchockiem a Starachowicami
10. Zalew Pasternik w Starachowicach
11. Odcinek rzeki poniżej upustu w Starachowicach
12. Zbiornik Balaton
13. Zbiornik Piachy
14. Zalew Lubianka
15. Rzeka Kamienna w Michałowie i Dziurowie
16. Zalew w Brodach (Jezioro Brodzkie)
17. Odcinek rzeki Brody-Kunów
18. Zalew Wióry

Kamienna – rzeka w centralnej Polsce należąca do środkowomazowieckiego regionu hydrologicznego, jest lewobrzeżnym dopływem Wisły. Na prawie całym odcinku płynie przez województwo świętokrzyskie, jednak jej źródło oraz ujście rzeki znajdują się na południowych krańcach województwa mazowieckiego.

W okolicach Bałtowa tworzy przetom przez skały mezozoiczne.

- długość – 138 km (według innych źródeł – nawet 156 km)
- powierzchnia dorzecza – 2007,9 km²
- średni przepływ w górnym biegu – 1,5 m³/s
- średni przepływ przy ujściu – 10 m³/s
- źródło – najczęściej podaje się dwa miejsca:
 - bagna w pobliżu miejscowości Antoniów (powiat szydłowiecki)
 - ujście – w pobliżu miejscowości Kępa Piotrowińska (powiat lipski, województwo mazowieckie).

Obecne zbiorniki na rzece to: Zalew Bliżyński, Wąchocki, Zalew Pasternik i Zalew Brody.

Główne miasta, przez które przepływa rzeka: Skarżysko-Kamienna, Wąchock, Starachowice i Ostrowiec Świętokrzyski. W powiecie starachowickim rzeka przepływa przez następujące miejscowości: Marcinków, Wąchock, Starachowice, Dziurów, Styków, Brody, Krynki i Staw Kunowski.

Doptywy Kamiennej: Kuźniczka, Kobylanka, Bernatka, Kamionka, Oleśnica, Żarnówka, Młynówka, Lubianka, Świętojanka, Świślina, Dunaj, Modta, Szewnianka, Przepaść i Wolanka.



ZALEW BLIŻYN



Jest zalewem na rzece Kamiennej i jednym z najnowocześniejszych zbiorników wodnych w województwie świętokrzyskim.

To zalew o powierzchni 10,34 ha z kąpieliskiem, pomostami, plażą oraz brodzikiem dla dzieci.

Przy zbiorniku wybudowano plac zabaw, boisko do piłki plażowej, amfiteatr i altanę z grillem.



Od początku władze gminy mówiły o odbudowie zbiornika. Kilka lat zajęły przygotowania do przeprowadzenia inwestycji.

Prace przy odbudowie ruszyły dzięki wsparciu finansowemu na ten cel ze środków unijnych. Inwestycja kosztowała w sumie 7,5 miliona złotych. Od południowej strony zbudowano, oświetloną drogę, duży parking i chodniki. Wzdłuż północnego brzegu prowadzi deptak z ławkami i ozdobnymi lampami. Zbiornik posiada kąpielisko. Wykonano pomost o łącznej długości 150 metrów, który jest atrakcją dla dorosłych i dla dzieci.

ZALEW BERNATKA



Zalew jest niewielkim sztucznym zbiornikiem wodnym, uformowanym w biegu rzeczki Bernatka. Jest ona lewym dopływem Kamiennej z zamkniętym jazem przepływowym.

Podstawową funkcją zbiornika jest retencja wód rzeczki Bernatka. Położony jest w zachodniej części miasta Skarżysko-Kamienna, na skraju historycznej wsi "Milica"

(obecnie Osiedle Milica).

Graniczy z obszarem leśnym ciągnącym się do Niekłania Wielkiego.

Dojazd ulicą Paryską poprzez skrzyżowanie z drogą ekspresową S7, około 3 km od centrum Skarżyska-Kamiennej. Powierzchnia zwierciadła wody przy normalnym piętrzeniu wynosi 1,71 hektara, a głębokość średnia – 1,40 m.

Zbiornik pełnił w przeszłości także funkcję rekreacyjną. Znajdowało się tam kąpielisko z wypożyczalnią sprzętu rekreacyjnego czynną w sezonie letnim.

Dawniej prężnie działający ośrodek wypoczynkowy przy zbiorniku jest w stanie ruiny (budynki rozebrane, pozostały fundamenty). Teren jest w rękach prywatnego inwestora. Przy obecnym stanie technicznym i parametrach technicznych funkcja retencyjna zbiornika jest połowiczna. Władze miasta organizują przetarg na gruntowną przebudowę zbiornika, w tym zapory, kanałów burzowych i otoczenia zbiornika.

ZALEW REJÓW



Zalew Rejów zwany też Jezioro Rejowskim jest zbiornikiem retencyjnym na rzece Kamionce – dopływie Kamiennej w zachodniej części Skarżyska-Kamiennej.

Zbiornik powstał na początku XIX wieku. Podczas I wojny światowej został zniszczony, ale w 1925 roku doczekał się odbudowy i w takim stanie dotrwał do 1939 roku, kiedy to ponownie został zniszczony.

Po II wojnie światowej kolejny raz został odbudowany przez Fabrykę Uzbrojenia w celu zabezpieczenia potrzeb wodnych późniejszych Zakładów Metalowych MESKO w Skarżysku-Kamiennej.

W chwili obecnej pełni rolę zbiornika wyrównawczego oraz miejsca rekreacyjnego. Administrowany jest przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach.

Po stronie zachodniej zalewu znajduje się ośrodek rekreacyjny Rejów, a obok Muzeum im. Orła Białego. Poniżej zapory, blisko muzeum, znajdują się ruiny wielkiego pieca.

Dane ogólne zalewu Rejów:

- powierzchnia: 30 hektarów
- całkowita pojemność: 1 200 000 m³

Rewitalizacja terenów wokół zalewu rejowskiego była "strzałem w dziesiątkę" władz Skarżyska. To miejsce najchętniej jest odwiedzane w całym powiecie. Jest mnóstwo miejsca do wypoczynku, czyste powietrze, ładne plaże. Przy dopisującej pogodzie ludzi na Rejowie jest mnóstwo. Na tygodniu są biegacze amatorzy i rowerzyści. Każdego dnia brzegi okupują też wędkarze.



Okolice zalewu rejowskiego w weekendy przeżywają obłęd. Tłumy ludzi sprzyjają powstawaniu problemów (np. głośni motorowodniacy).

Uruchomiono toalety, co istotnie poprawiło lokalnie warunki sanitarne. Szczególnie w weekendy okolice zalewu rejowskiego przeżywają obłęd, co świadczy o popularności tego miejsca.

ZALEW SUCHEDNIÓW



Zalew o powierzchni bliskiej 22 hektary położony jest na rzece Kamionce, będącej dopływem Kamiennej. Zbiornik znajduje się w centrum miasta sąsiadując z parkiem miejskim. Charakterystyczną cechą tego zbiornika jest wyspa położona na środku zbiornika stanowiąca rezerwat ptactwa wodnego i chronionych gatunków zwierząt. Głębokość zbiornika jest niewielka, a dno jest w większości muliste.

Przy zalewie działa Ośrodek Sportu i Rekreacji (OSiR), gdzie jest do dyspozycji baza noclegowa, kąpielisko z kilkunastometrową plażą, kort tenisowy, boisko do gry w siatkówkę plażową oraz wiele innych atrakcji.

Zalew jest łowny z każdego miejsca, a wędkarze nie narzekają na efekty. Zbiornik słynie z dużych okazów karpia, amurów, sandaczy. Jest również dużo leszczy, lecz w większości skąpych rozmiarów, ale trafiają się i okazy w granicach 60 cm. Złowić tu można również obie odmiany karasia, płocie, wzdręgi, jазie, liny, okonie i sandacze. Łatwo tu dojechać z drogi ekspresowej S7.



Jest tu kemping, wypożyczalnia sprzętu wodnego, sauna, korty tenisowe, plac zabaw dla dzieci, stoły do tenisa, siłownia zewnętrzna i kawiarnia.

ODCINEK RZEKI: MICHAŁÓW k. SKARŻYSKA – MARCINKÓW – WĄCHOCK





Rzeka na tym terenie wiję się zakolami w kierunku wschodnim. Prawy jej brzeg pokryty jest w znacznej części sosnowym drzewostanem. Lewy to nieużytki i łąki ograniczone kolejowym torem. Pomiędzy Michałowem a Marcinkowem do Kamiennej wpada Żarnówka jako prawy jej dopływ, na której jest zbiornik zaporowy w Mostkach.

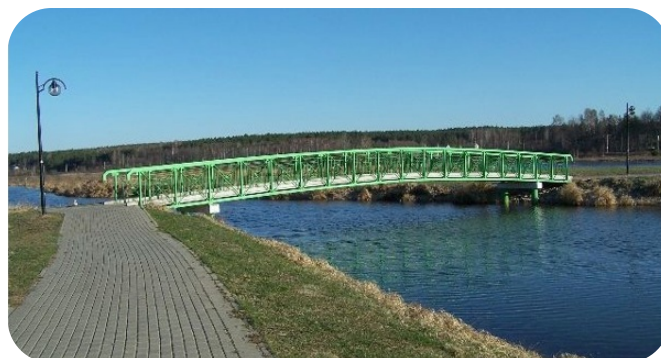
Należy wspomnieć, że w Marcinkowie w XIX wieku był zalew, którego urządzenia hydrotechniczne służyły do uruchamiania maszyn w ówczesnej fabryce. Powódź w 1868 roku zniszczyła wszystko i nic już nie zostało już odbudowane. W korycie rzeki pozostały tylko drewniane pale po budowlach.

ZAŁEW MOSTKI



Zbiornik zaporowy o powierzchni 21 ha położony na rzece Żarnówce, która jest prawym dopływem rzeki Kamiennej. Zalew znajduje się we wsi Mostki koło Suchedniowa w powiecie skarżyskim. Położony jest przy trasie Suchedniów – Starachowice i rozciągnięty jest na długość ok. 2 km. Zalew posiada charakterystyczny przelew wody w postaci sześciokątnej studzienki. Od strony lasu w północnej jego części znajduje się tarlisko. Po przeciwnej stronie znajduje się plaża z kąpieliskiem oraz parking dla turystów. Wzdłuż zalewu, jego środkiem, a bardziej wschodnią stroną płynie rzeka Żarnówka. Głębokość zbiornika stopniowo zwiększa się począwszy od wpływu rzeki Żarnówki, aż do jazu, gdzie głębokość osiąga ok. 2 m. W okresie letnim w najpłytszym obszarze zbiornika częstym zjawiskiem jest przerastanie powierzchni wody roślinnością w postaci trzcin, tataraków i wodorosli, co częściowo utrudnia wędkarzom połowy. Wychodząc latem na płytką wodę, możemy dostrzec pod wierzchem karpie oraz jazie ozdobne, o charakterystycznej czerwonej barwie. Woda zbiornika należy do jednej z najczystszych w regionie, przez co presja na turystykę w okresie wakacyjnym jest bardzo duża. Zalew początkowo był pod opieką Koła PZW w Suchedniowie. Uroczystego otwarcia zalewu do połowy dokonano 29 kwietnia 1984 roku. Obecnie zalew jest pod opieką Koła PZW w Mostkach.

ZAŁEW W WĄCHOCKU



W Wąchocku rzeka wpada do niedawno wybudowanego zalewu. Symboliczną granicę między rzeką a zalewem stanowi zielony mostek.



Historia istnienia tego zbiornika sięga czasów życia i działalności reformatorskiej Stanisława Staszica. Niszczyły go powodzie, lecz skutecznie odbudowywany, służył celom przemysłowym jeszcze na początku lat czterdziestych XX wieku.

Odtworzony w 2008 roku, spełnia obecnie rolę zbiornika retencyjnego i (ze względu na precyzyjne zagospodarowanie strefy brzegowej) rekreacyjnego dla mieszkańców Gminy Wąchock i pobliskich Starachowic. Jako nowy zbiornik stał się szczególnie atrakcyjny dla wędkarzy.

Zbiornik jest stosunkowo płytki. Przy średnim stanie wody jego głębokość waha się między kilkudziesięcioma centymetrami bliżej brzegu, a półtora metrem w środku.



W roku 2005 radni miasta i gminy podjęli uchwałę o finansowaniu i budowie zbiornika. W roku 2008 zaporę ostatecznie odbudowano, spiętrzone wodę i oddano do użytku. Powierzchnia zbiornika ok. 18 ha.



Okolony oświetloną promenadą spacerową z wydzieloną ścieżką rowerową pełni funkcję rekreacyjną i stanowi dodatkową atrakcję turystyczną, obok opactwa

cystersów. Zagospodarowano jego strefę brzegową, przystosowując ją do **celów rekreacyjnych** dla tutejszych mieszkańców i pobliskich Starachowic. Można się tutaj zrelaksować i odpocząć, pospacerować **promenadą**, nawet nocą – bo niedawno zyskała ona oświetlenie – lub przycupnąć na jednej z ławeczek.



Zbiornik w Wąchocku posiada kąpielisko i też służy miłośnikom wędkarstwa



Prace nad upiększaniem otoczenia zalewu ciągle trwają. Powstała siłownia plenerowa, funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu pływającego.



W Wąchocku obok zalewu jest wiele obiektów – świadków z przed ponad stu lat. Obok zabytkowego pałacu Schoenberga są dobrze zachowane ślady starego Staszicowego kanału spławnego. W XIX wieku ciągnął się on od Marcinkowa do Nietuliska w gminie Kunów. Kanałem tym transportowano barkami ciągniętymi przez konie, surowce i materiały pomiędzy fabrykami znajdującymi się wzdłuż kanału. Obecnie są tylko jego nieliczne ślady, właśnie w Wąchocku, Starachowicach, Michałowie, Krynkach, Rudniku i Nietulisku.



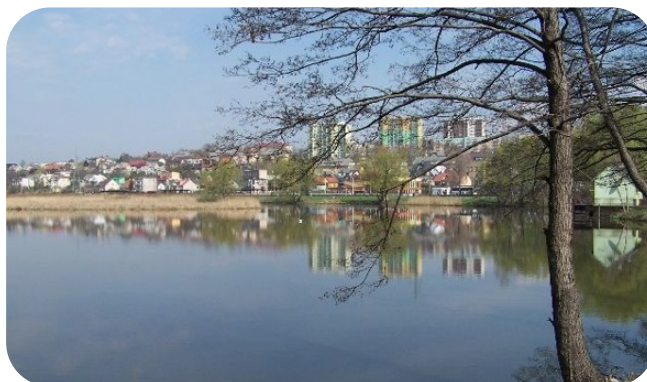
Wąchock słynie w całej Polsce z wielu kawałów o tym mieście. Jeden z nich to zwiżanie asfaltu przez mieszkańców z obawy, żeby przyjezdni go nie zdeptali.

MIĘDZY WĄCHOCKIEM, A STARACHOWICAMI



Jeszcze w połowie lat osiemdziesiątych XX wieku ten odcinek rzeki imponował pięknymi, naturalnymi meandrami, „uzbrojonymi” w głębokie, przybrzeżne rynny i piaszczyste zakola, osłonięte przybrzeżnym, liściastym starodrzewem. Niestety, „naprawiacze” natury zdecydowali, że prosty ciek lepiej ustrzeże pobliskie tereny przed podtopieniami. Meandry i drzewostan zniknęły, a rzeka jak wylewała, tak wylewa, szczególnie w tym miejscu. Obecnie proste koryto jest znacznie płytsze, przeciętna głębokość na tym odcinku to około jeden metr. Po kilku kilometrach rzeka wpada do zalewu Pasternik w Starachowicach.

ZALEW PASTERNIK



Zbiornik Pasternik – sztuczny zbiornik wodny znajdujący się na 98,4 km rzeki Kamiennej, w zachodniej części miasta Starachowice, w bezpośrednim sąsiedztwie dworca PKP. Został wybudowany w 1920 roku. Ma powierzchnię 52,3 ha, samo lustro wody zajmuje około 42 ha.

Podzielony jest groblą na dwie części: rekreacyjną i ujęciową. Ta pierwsza, większa – południowa - zwana Stawem, pełniła funkcję osadnika „namutów” niesionych przez nurt rzeki, miejsca rekreacji i amatorskiego uprawiania sportów wodnych. Północna gwarantowała zaopatrzenie w wodę początkowo dla całego miasta; później (od lat 70-tych XX wieku) tylko w wodę przemysłową dla Fabryki Samochodów Ciężarowych i okolicznych zakładów. Obie części pełniły i pełnią rolę zbiornika retencyjnego.

W roku 1996 zakończono eksploatację zbiornika jako rezeruaru wód przemysłowych, ograniczona została jego funkcja retencyjna. Pod względem przyrodniczym zbiornik Pasternik stanowi jedno z najciekawszych miejsc Starachowic. Jego bogata szata roślinna stanowi ostoję dla licznej rodziny ptactwa wodnego. Od

wczesnej wiosny aż do późnej jesieni jest to punkt odpoczynku na trasie ptasich wędrówek, które podążając z zimowiska chętnie się na zbiorniku Pasternik zatrzymują. W okresie lęgowym rok rocznie gnieździ się tu 25 gatunków ptaków. Występują tu licznie ciekawe okazy flory. Z tego też powodu w dniu 24 października 2005 roku Uchwałą Nr XII/6/05 Rada Miejska w Starachowicach ustanowiła użytek ekologiczny na terenie zbiornika wodnego Pasternik. Jego głębokość to około 2-3 metry, woda cechowała się niską przejrzystością. Obecnie podlega rewitalizacji.

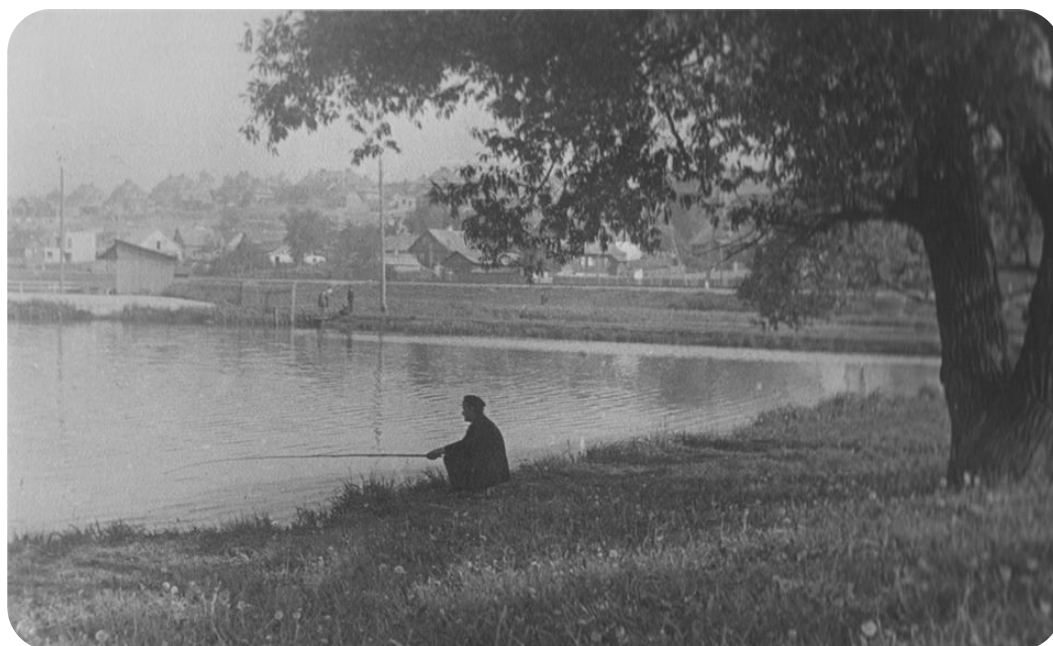


Od początku istnienia zbiornik Pasternik, był szczególnie latem, miejscem wypoczynku mieszkańców Starachowic i nie tylko. W okresie międzywojennym na północnej stronie zbiornika, nieopodal pobliskiego dworca PKP znajdowało się kąpielisko, plaża oraz drewniana przystań, która spłonęła prawdopodobnie po zaproszeniu ognia przez bezdomnych.



Po wojnie w latach 50-tych na południowej stronie zbiornika ponownie wybudowano drewnianą przystań. W przystani zarówno przed wojną jak i po wojnie można było wypożyczyć kajak lub żaglówkę. Warunkiem było jednak posiadanie karty pływackiej.

Obok przystani było też kąpielisko. Ta przystań także spłonęła razem ze sprzętem pływającym na początku lat 70-tych XX wieku.



Od początku swojego istnienia zbiornik Pasternik był i jest atrakcyjnym miejscem dla wędkarzy.



Od lat 60-ych XX-go wieku regularnie organizowane były tu zawody wędkarskie przez koło Polskiego Związku Wędkarskiego kierowanego na przestrzeni lat przez prezesów tegoż koła: Piotra Warzechę, Wacława Sobolewskiego i Edwarda Szewczykowskiego.



Każdego roku we wrześniu z okazji dni „Sprzątanie Świata” do sprzątnięcia oprócz wędkarzy dotychczas także uczniowie starachowickich szkół.



Koło PZW każdego roku zarybia zbiornik kilkoma gatunkami ryb.



Z biegiem lat nasilała się degradacja zbiornika. Obfite opady deszczu powodujące gwałtowny przybór wody kilkakrotnie przerywały groblę, czego skutkiem zamulana była regularnie część ujściowa zbiornika. Członkowie zarządu PZW i wędkarze kilkakrotnie zasypywali wyrwę w wale ziemią, ale w następnych latach sytuacja z przerywaniem grobli powtarzała się. Z roku na rok brzegi grobli jak i całego zbiornika systematycznie zarastały roślinnością wodną, krzakami i drzewami. Lustro wody zmniejszało się coraz bardziej. Było już zbyt mało miejsca do używania kajaków i żaglówek. Z przyjemności czynnego wypoczynku nad zbiornikiem korzystali już tylko wędkarze.

W w sierpniu 2010 roku, była tu ogromna powódź. Woda przerwała groblę na szerokości około 4 metrów i w związku z tym przestano organizować zawody wędkarskie na tym zbiorniku, gdyż ograniczona była ilość stanowisk dla wędkarzy. Wyrwa w grobli została dla bezpieczeństwa zastawiona metalowymi barierkami.



Powódź zniszczyła także kładkę dla pieszych w zachodniej części zbiornika pomiędzy ulicą Kielecką i osiedlem Orłowo.



W 2018 roku dzięki staraniom Prezydenta Miasta Marka Materka ruszyły prace remontowe. Zbiornik nie należy do gminy Starachowice, ale udało się wziąć teren grobli w użyczenie od skarbu państwa. Uzyskano zgodę na wykonanie przepustów pod groblą, jak również doprowadzenie do tego, że będzie nią można przejść i przejechać - stwierdzał prezydent Starachowic. Będą pomosty dla wędkarzy i ławki.



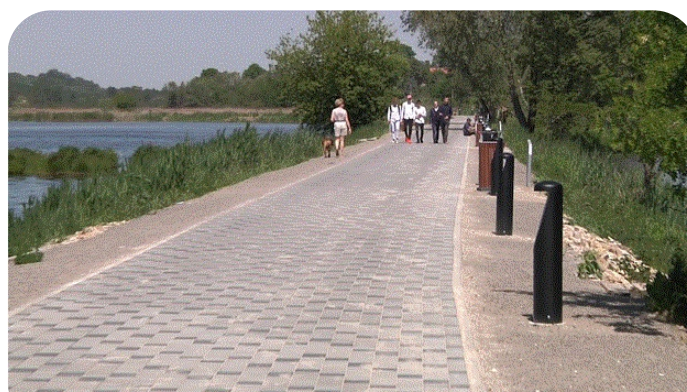
Zbiornik Pasternik zmienił swoje oblicze. Dobięły końca prace związane z remontem grobli, po której znów można przejść i przejechać rowerem.



Odnowiona została także północna część zalewu. Starachowice otrzymały na to środki finansowe z Unii Europejskiej.



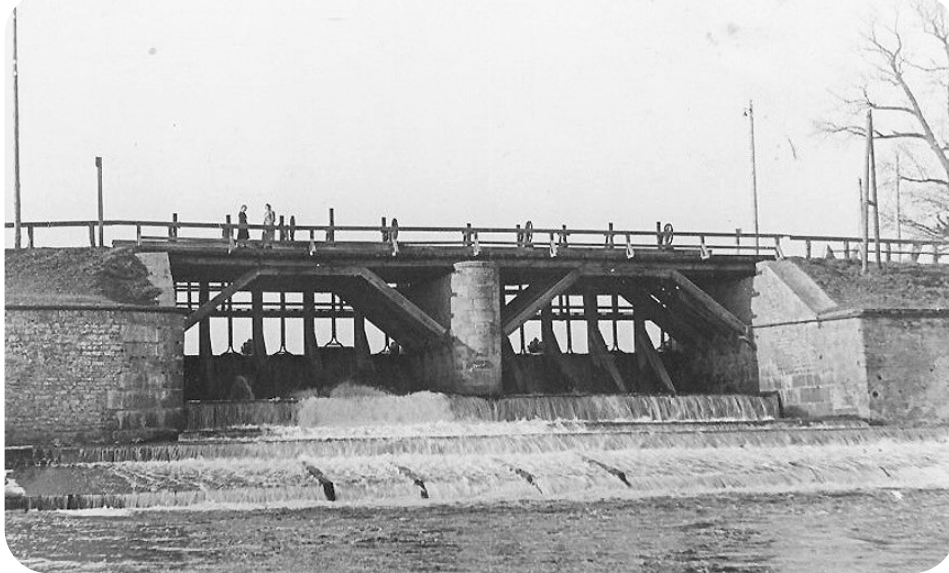
Oczyszczanie Zbiornika Pasternik



Grobla na Zbiorniku Pasternik

W ramach realizacji zagospodarowania terenu znowu powstała tam ścieżka piesza i rowerowa, oświetlenie, pojawiły się też elementy małej architektury: ławki i kosze na śmieci, no i miejsce do zabawy dla dzieci. Odbudowana jest kładka przy zachodniej części zbiornika łącząca ulicę Kielecką z osiedlem Orłowo.

RZĘKA PONIŻEJ UPUSTU W STARACHOWICACH



"Początek prac przy regulacji rzeki Kamiennej. W oddali widać upust zalewu „Pasternik”"

Odcinek rzeki Kamiennej, począwszy od Pasternika, a skończywszy na zalewie w Bodach Łżeckich, zależy do tych, w których ingerencja ludzkich rąk wielokrotnie zmieniała naturę i znacznie wpływała na jego kształt i budowę.



Okoliczne, pobrażne tereny naszej pocziwej rzeki, na przetomie wyżej wieków, były wykorzystywane jako miejsca składowania, w miarę naturalnych, odpadów poprodukcyjnych kopalni odkrywkowych, Wielkiego Pieca, walcowni, elektrociepłowni, itp.



Formowanie brzegów nowego koryta rzeki Kamiennej

Podczas pierwszego (udokumentowanego), na wielką skalę, prostowania biegu koryta rzeki, użyte materiały wykorzystano jako podstawowy budulec do wyłożenia jego dna i brzegów.



Uregulowana rzeka Kamienna na wysokości Zakładu Metalurgicznego

Brzegi wykonano z piaskowca. Stan ten trwał do końca lat sześćdziesiątych. Potem pokryto go lanym betonem.



Rzeka Młynówka – lewy dopływ Kamiennej

Na wysokości ulicy Składowej, do Kamiennej wpada lewy dopływ Młynówki. Lewym jakim jest mały strumyk Kamieńczyk, na którym jest zbiornik zwany Balatonem.

ZBIORNIK „BALATON”



W lesie obok ulicy Długiej i na końcu ulicy Polnej znajduje się mały zbiornik wodny o osobliwej nazwie Balaton. Ma niewiele ponad 1 hektar powierzchni. Powstał po przegrodzeniu wałem ziemnym strumyka Kamieńczyk, dopływu Młynówki, wpadającej do Kamiennej. Powstał on na początku lat 70-ych XX wieku jako zbiornik przeciwpożarowy.



Rzeka Kamienna na wysokości ulicy Składowej

W przeszłości rzeka często była tu niestety „dokarmiana” ściekami z pobliskich posesji i małych zakładów położonych w pobliżu. Przy ulicy Składowej, po prawej stronie rzeki Kamiennej jest zbiornik Piachy.

ZBIORNIK PIACHY



Piachy to sztuczny, bezodpływowy zbiornik wodny, który powstał pod koniec lat 60-ych XX wieku w wyrobisku pokopalnianym piasku w południowo-wschodniej części Starachowic osiedla Michałów.



Posiada powierzchnię 14,5 hektara i zlokalizowany jest w Starachowicach przy ulicy Składowej. Powstał na przełomie lat 50-60 ubiegłego stulecia po zalaniu wodą z rzeki Kamiennej, dawnego wyrobiska piachu. Zbiornik pełni funkcję rekreacyjną. Zarządza nim Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Starachowicach.



Zbiornik pełni funkcję rekreacyjną. Zarządza nim Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Starachowicach.

Wydzielono tam kąpielisko strzeżone, wyposażono w wypożyczalnię rekreacyjnego sprzętu wodnego czynną w sezonie letnim. Woda w kąpielisku ma wysoką klasę czystości.



Czysta plaża to niewątpliwym walorem tego kąpieliska, dlatego też od roku 2016 na północnym brzegu zbiornika prowadzono prace w celu poszerzenia i zrewitalizowania istniejącej plaży, a także przyległych do niej terenów.



Na Zbiornik Piachy to też atrakcja dla wędkarzy. Jest systematycznie zarybiany przez PZW. Można w nim spotkać m.in. sumika karłowatego, karpia, amura białego, leszcza, lina, szczupaka czy węgorza. Trafiały się tu także kilkunastu kilogramowe sumy. Każdego roku kilkakrotnie odbywają się tu zawody wędkarskie w różnych kategoriach wiekowych. Na terenie kąpieliska znajdują się również punkty gastronomiczne, które dzięki staraniom zarządcy w 2016 roku przeszły gruntowny remont.



Nad zbiornikiem Piachy można wypoczywać, po małej jego metamorfozie. Zarządca MOSiR znacznie powiększył plażę, na której rozsypano blisko 500 ton piasku.



Na plaży ustawiono sześć słomianych parasoli, które w słoneczne dni dodają plaży nieco egzotycznego charakteru.



Można skorzystać też z rozwieszonych między drzewami hamaków.



Ustawiono tu również elementy małej architektury: ławki, dwa nowe paleniska na ogniska z półokrągłymi ławeczkami i stolikami, jest nowy kamienny grill. Odnówione zostały zamontowane wcześniej przebieralnie, ozdobione muralami. Powstały też stoły betonowe do tenisa stołowego i szachów.



Murale zdobią też budynek Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, gdzie w łazienkach, toaletach zamontowano nowe oświetlenie.

Coś dla siebie znajdą osoby, które preferują aktywny wypoczynek. Na brzegu zalewu powstała siłownia plenerowa.



Chętni mogą zagrać w piłkę siatkową na jednym z dwóch boisk. Zainstalowano szereg przyrządów siłowni plenerowej. Specjalnie dla dzieci powstał nowy plac zabaw. Można skorzystać z oferty barów, znajdujących się w sąsiedztwie plaży. Ci którzy nie mogą obyć się bez dostępu do Internetu korzystają z darmowej sieci Wi-Fi działającej na plaży.

ZBIORNIK LUBIANKA



Rzeka Lubianka – prawy dopływ Kamiennej

Rzeka Lubianka jest prawym dopływem Kamiennej, zaliczana jest do rzek górskich. Wpada do rzeki Kamiennej za ulicą Turystyczną, dawniej była to wieś zwana Cyganów. Kilka kilometrów w górę rzeki znajduje się zbiornik o tej samej nazwie „Lubianka”.



Zalew Lubianka – sztuczny zbiornik wodny utworzony jest na rzece Lubianka w południowej części Starachowic – pomiędzy ulicami Południową, Szydłowskiego, Strugową i Letnią.



To zbiornik zajmujący powierzchnię 48,3 hektara. Powstał w Starachowicach w połowie lat 80-tych XX wieku dzięki budowie tamy zaporowej na rzece Lubianka. Spiętrzona woda przelewa się przez betonowy lej. Spust wody następuje poprzez otwarcie dwóch zaworów dennych. Jego głębokość dochodzi do 7 metrów. Zalew zajmuje tereny XIX-wiecznej wsi Starachowice, której to nazwę zawdzięcza dzisiejsze miasto.



Akwen ma nie tylko malownicze położenie, ale stanowi także "bramę" do Sieradowickiego Parku Krajobrazowego. Zbiornik obfituje w wiele gatunków ryb, a jego otoczenie zapewnia idealne miejsce na wypoczynek. Pełni funkcję rekreacyjną, zarządzany jest przez MOSiR w Starachowicach. Posiada kąpielisko strzeżone. Woda cechuje się wysoką klasą czystości (podlega badaniu), wypożyczalnię rekreacyjnego sprzętu wodnego czynną w sezonie letnim. Na północnej części zalewu usypana jest plaża kilkudziesięciu metrów długości. Znajdujące się przy niej moło wyznacza jednocześnie granicę brodzika dla dzieci.



Na południowej jego stronie znajduje się przystań dla żaglówek. W sezonie letnim jest wykorzystywana m.in. przez starachowickich żeglarzy. Obok przystani na cyplu jest Hufiec ZHP Starachowice, który posiada dobrze wyposażony Harcerski Ośrodek Obozowy.



Zalew Lubianka, położony w lasach na obrzeżu Starachowic. Zbiornik jest remontowany, a otoczenie przechodzi rewitalizację. W tym celu powiat przekazał gminie 39 hektarów terenu. Inwestycja dofinansowana jest ze środków z UE. Po spuszczeniu większości wody, odłowione ryby zostały wypuszczone do pobliskich zbiorników.

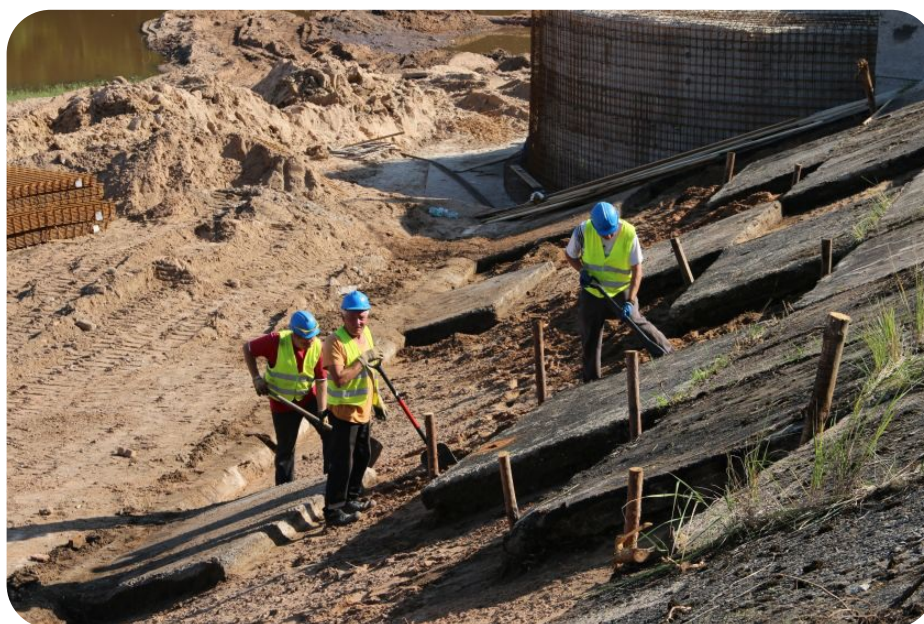




Wyremontowano jaz i nabrzeża po jego obydwu stronach.

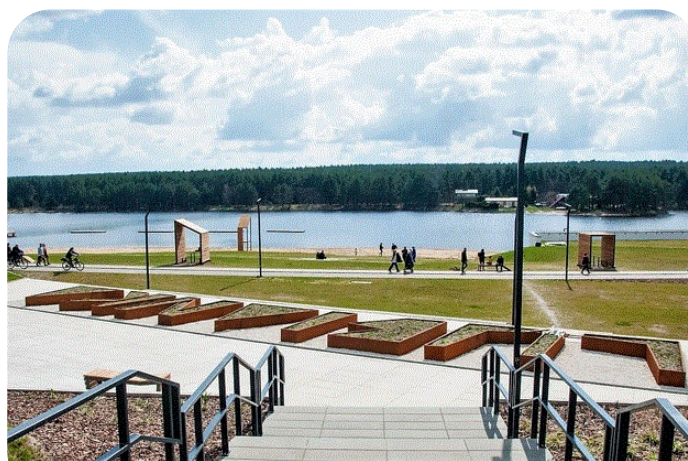


Ruszył też remont za upustem, gdzie wykorzystano ciężki sprzęt. Od tego miejsca rzeka Lubianka płynie przez las i po dwóch kilometrach i wpada do rzeki Kamiennej.

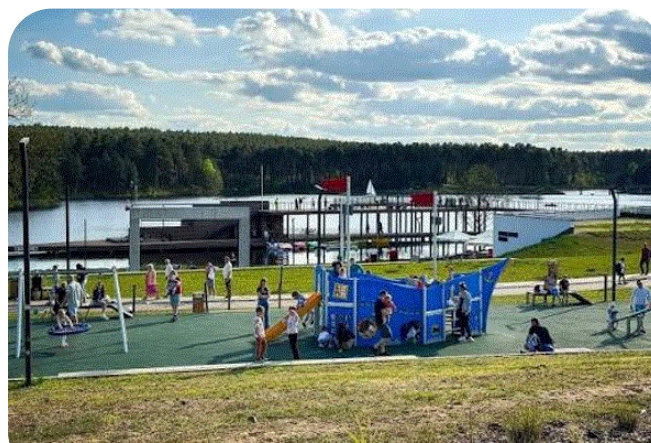




Port Lubianka im. Władysława Wagnera po rewitalizacji



Północny brzeg Zbiornika Lubianka po rewitalizacji



Nowa infrastruktura nad Zbiornikiem Lubianka



Nowy parking nad Zbiornikiem Lubianka



Rzeka Kamienna w Michałowie

Dalej Kamienna przepływa przez Michałów – osiedle Starachowic. Podczas wielkiej powodzi w 1903 roku zapora została zniszczona przez wodę, pozostał tylko fragment śluzy z tamtego okresu. W XIX wieku był tu zalew – największy w okolicy, którego spiętrzone wody za pomocą koła wodnego poruszały maszyny miejscowej fabryki.



Rzeka Kamienna w Dziurowie

Opuszczając Michałów rzeka płynie przez Dziurów tuż obok torów kolejowych. Za Dziurowem wpada do zbiornika Brody, gdzie znajdują się wsie: Brody Łżeckie, Ruda, Krynki i Styków.

ZAŁEW BRODZKI (JEZIORO BRODZKIE)



Most w Stykowie jest od dawna umowną granicą między rzeką Kamienną a Zalewem Brodzkim.



Zalew Brody (Jezioro Brodzkie) – zbiornik retencyjny na rzece Kamiennej w powiecie starachowickim na Pogórzu Łżeckim. Znajduje się w odległości około 11-tu kilometrów od Starachowic i kilkunastu od Ostrowca.

Znajduje się między miejscowościami Styków, Ruda, Krynki i Brody Łżeckie. Naokoło zbiornika jest droga dla zmotoryzowanych biwakowiczów i wędkarzy, których bez względu na porę roku jest tu bez liku.



Istniejąca zapora powstała w 1962 roku, w 1986 przebudowana. Zbiornik pełni funkcje retencyjne i rekreacyjne. Na odpływie zbiornika jest mała elektrownia wodna o mocy 110 KW. Zapora wodna i wał ziemno-betonowy o wysokości 7,1 metra ulokowane są w miejscowości Brody. Zbiornik ma powierzchnię 261 hektarów, długość 5,3 km i maksymalną głębokość 6 metrów. Pojemność całkowita wynosi 7,3 miliona m³, natomiast pojemność użytkowa 5 milionów m³. Lustro wody znajduje się na wysokości 195 m n.p.m.

Obok zabytkowej już zapory w Brodach znajduje się kompleks obiektów sportowych jak: kort tenisowy, bieżnia lekkoatletyczna, boiska do piłki siatkowej, koszykówki oraz piłki nożnej. Kompleks służy także innym lokalnym uroczystościom takim jak: dożynki czy festyny.





Dużą atrakcją turystyczną okolic zbiornika w Brodach są znajdujące się nad jego brzegami piaskowcowe skały. Są ich dwie grupy. Po południowej stronie znajdują się Skały w Krynkach mające status rezerwatu przyrody a po północne, Skały w Rudzie jako pomnik przyrody.



Historia tego zbiornika, sięga czasów Stanisława Staszica. Realizując jego koncepcję „ciągu zakładów fabryk żelaza” w 1941 roku oddano do użytku zapórę i zbiornik zaopatrujący w wodę pudlingarnię, czyli zakład oczyszczania surówki z węgla i innych domieszek. Niestety, powódź w 1903 roku całkowicie zniszczyła budowlę i urządzenia hydrotechniczne.



Pod koniec lat 50-ych XX-go wieku zaczęto budowę nowej zapory oraz zbiornika wodnego dla potrzeb nowopowstałego Zakładu Górniczo Metalowego w Zębcu. W tym celu z nowo wybudowanego zalewu Brody przeprowadzono do Zębca rurociąg o średnicy 1,2 metra przez Brody, Młynek i Lubienię. Odbudowany został też zniszczony przez powódź w 1903 roku jaz nazywany staszicowskim.



Zapora w Brodach po powodzi w 1903r

Został on zrekonstruowany z oryginalnych piaskowców ze starej zapory, które były porożrzucane w korycie rzeki przez tamtą wielką powódź z przed ponad stu lat i wkomponowany w skarpę zapory w Brodach stanowiąc jej ornament, nie pełniąc już żadnej funkcji technicznej, ale przedstawiając kunszt i świadectwo wysokiego poziomu myśli hydrotechnicznej tamtego okresu.



Obecnie zbiornik pełni funkcję wyłącznie retencyjną i rekreacyjną. Służy też wędkarzom.

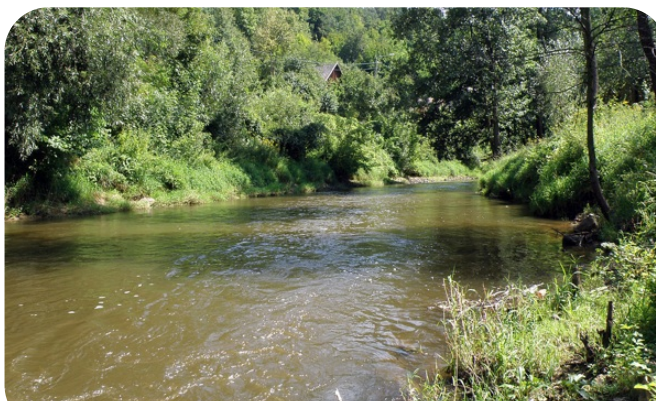


Molo na zalewie Brody w miejscowości Ruda



Zagospodarowywanie terenów wokół zalewu Brody

W ostatnich latach teren wokół zbiornika został gruntownie zagospodarowany dla potrzeb zmotoryzowanych, a także i pieszych lubiących spacerować i podziwianie krajobrazów.



Rzeka Kamienna za Brodami

Za mostem jest już rzeką dziką, nieuregulowaną porośniętą po obu brzegach różnego rodzaju krzakami i drzewami, przeważnie olchami. Sto metrów za mostem po lewej stronie wpada do niej mała rzeczka Świętojanka. Przed Ostrowcem mijają miejscowości: Krynki, Rudnik, Staw Kunowski, Nietulisko, Kunów, Boksycka i Chmielów.



Jak wcześniej wspomniano wzdłuż rzeki Kamiennej od Marcinkowa do Nietuliska biegł kanał spławny rzeki, którym transportowano barkami ciągniętymi przez ludzi lub konie wyroby z fabryk i hut do walcowni w Nietulisku. Po wybudowaniu linii kolejowej Skarżysko – Bodzechów w 1885 roku kanał nie miał już racji bytu i zarastał drzewami i krzakami.

Na zdjęciach kanał koło Rudnika: u góry w połowie XIX wieku, u dołu w latach 70-ych XX wieku.

ZAŁEW WIÓRY

Około trzech kilometrów za Rudnikiem pomiędzy Nietuliskiem a Kunowem do Kamiennej wpada największy dopływ – Świślina. Kilka kilometrów w górę tej rzeki znajduje się największy ze zbiorników w powiecie starachowickim – załew Wióry.





Zapora o wysokości 21 m znajduje się kilka km powyżej miejscowości Doły Biskupie. Budowę zbiornika rozpoczęto w 1980 r., a ukończono w 2005 r. W trakcie budowy zbiornika zostało zlikwidowanych 101 gospodarstw, trzy młyny wodne oraz 2 szkoły. Wycięto także 8,7 ha sadów i 40 ha lasów. Koszt budowy zbiornika oszacowano na około 300 milionów zł.



Zbiornik ma tak zwaną pojemność martwą wynoszącą około 43 procent całkowitej jego pojemności. Przeznaczona jest na wszelkie osady naniesione przez rzekę jak i powstałe w wyniku procesów erozyjnych występujących na terenach bezpośrednio otaczających nieckę zbiornika.



Powierzchnia zbiornika to 415 hektarów i jest blisko dwa razy większa od położonego niedaleko Jeziora Brodzkiego na rzece Kamiennej i obecnie wspólnie z nim stanowi Zespół Zbiorników Wodnych Brody Iłżeckie - Wióry. Ciasza zbiornika rozciąga się wzdłuż rzek: Świśliny – na długości około 8 km, Pokrzywianki – na długości około 7,2 km. W warunkach normalnej eksploatacji średnia szerokość zbiornika wynosi około 300 m, a maksymalna w rejonie połączenia obu rzek – około 800 m. Funkcje zbiornika, to: ochrona przeciwpowodziowa, zapewnienie przepływu nienaruszalnego w rzece, energetyczna i turystyczna.



Zalew Wióry leży 17 kilometrów od Starachowic i zaledwie kilkanaście minut spacerkiem od Sanktuarium Maryjnego w Katkowie – Godowie w gminie Pawłów. Podziwiać można tu przepiękny widok na jeden z największych w naszym województwie, długi na kilka kilometrów zbiornik wodny oraz dolinę Świśliny. Droga prowadzi od Sanktuarium Maryjnego do zapory zalewu Wióry. Dalej można pojechać przez most na zaporze na drugą stronę zalewu, gdzie jest gmina Waśniów w powiecie ostrowieckim.

Ciekawostka: podczas budowy zbiornika odstonięto triasowy poziom paleontologiczny z okresu w przedziale 250-240 mln lat. W osadach pstrego piaskowca znaleziono liczne ślady gadów naczelnych z okresu wczesnego triasu – archozaurów, wyeksponowane w specjalnie odstoniętych w tym celu formacjach skalnych. Fragmenty tych piaskowców wraz ze śladami prehistorycznych gadów znajdują się w Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach.



Opuszczając zbiornik Wióry rzeka Świślina wpływa do powiatu ostrowieckiego mijając po drodze miejscowości Doły Biskupie i Nietulisko. Przed Kunowem wpada do Kamiennej. Rzeka Kamienna opuszczając powiat starachowicki przepływa przez gminy: Kunów, Ostrowiec, Bątków, Bodzechów, Ćmielów i wpada do Wisły w Kępie Piotrowińskiej w gminie Solec nad Wisłą, w powiecie lipskim, w województwie mazowieckim.